

NN

28. november 2008

Y Universitetshospital rettede ved brev af 5. december 2005 på vegne af jer henvendelse til det daværende Statsamtet Nordjylland med anmodning om en vurdering af, hvorvidt den daværende Z Kommune, der nu indgår i F Kommune, havde handlet i overensstemmelse med reglerne i folkeskoleloven om befordring af elever.

I sin henvendelse anmodede hospitalet om en nærmere vurdering af, hvorvidt det var lovligt at afslå at yde skoletransport efter folkeskoleloven, under henvisning til at skolen ikke er distriktsskole, i tilfælde hvor der er tungtvejende grunde til at vælge en anden skole med mere hensigtsmæssige rammer, der er beliggende udenfor skoledistriktet, men indenfor kommunegrænsen.

Baggrunden for forespørgslen var, at Z Kommune den 12. august 2005 havde meddelt afslag på bevilling af kørsel med henblik på jeres datters, X´ skolegang, under henvisning til at der var valgt en anden skole end distriktsskolen.

Ved brev af 10. juli 2006 til jer redegjorde Statsamtet Nordjylland nærmere for sin retsopfattelse og bemærkede samtidig, at det på det foreliggende grundlag var statsamtets opfattelse, at X var omfattet af folkeskolelovens § 26, stk. 2, hvorefter kommunalbestyrelsen skal sørge for befordring til og fra skole af syge og invaliderede elever. Statsamtet fremsendte samtidig kopi af udtalelsen til Z Kommune, jf. nærmere nedenfor.

Z Kommune havde under sagen med henvisning til bestemmelser i en række bekendtgørelser og med henvisning til tidligere modtagne oplysninger fra Undervisningsministeriet meddelt, at X ikke vurderedes at være omfattet af lovbestemmelsen.

Ved brev af 22. november 2006 til Undervisningsministeriet tilkendegav Statsamtet Nordjylland, at det fortsat var

STATSFORVALTNINGEN NORDJYLLAND
AALBORGHUS SLOT
SLOTSPLADSEN 1
9000 AALBORG

JOURNAL NR.: 2008-613/10
SAGSBEHANDLER: TILNOR
DIREKTE TELEFON: 7256 8751

TELEFON: 7256 8700
TELEFAX: 9631 0020
GIRO: 3001 5557410
EAN-NR. 5798000362345
SE-NR. 29 37 62 98

nordjylland@statsforvaltning.dk
www.statsforvaltning.dk

Åbningstider:

Mandag-onsdag 10 - 14

Torsdag 10 - 16

Fredag 10 - 12

et tilkendegav Statsamtet Nordjylland, at det fortsat var statsamtets opfattelse, at Z Kommune var forpligtet til at betale for befordringen i henhold til folkeskolelovens § 26, stk. 2, og statsamtet anmodede samtidig om en tilbage-melding fra ministeriet med henblik på en endelig afslutning af sagen.

Statsforvaltningen Nordjylland har efterfølgende ved en række henvendelser til Undervisningsministeriet bragt sagen i erindring over for ministeriet.

Sagen har herefter været drøftet mellem Statsforvaltningen Nordjylland og Undervisningsministeriet.

Kortfattet gengivelse af statsforvaltningens udtalelse:

Kommunalbestyrelsen er efter folkeskolelovens § 26, stk. 2, forpligtet til at sørge for befordring af syge og invaliderede elever til og fra skole, uanset at en anden skole end distriktsskolen vælges. Statsforvaltningen finder endvidere, at X er omfattet af nævnte bestemmelse.

Statsforvaltningen Nordjylland har dags dato fremsendt kopi af nærværende brev til F Kommune og har samtidig anmodet om en udtalelse om, hvad kommunen agter at foretage sig i anledning heraf.

Kopi af brevet er endvidere sendt til Y Universitetshospital, samt Undervisningsministeriet.

Den nærmere baggrund for statsforvaltningens opfattelse fremgår af vedhæftede redegørelse.

Med venlig hilsen

Klaus Josefsen

Redegørelse for sagen samt begrundelsen for statsforvaltningens udtalelse

Y Universitetshospital rettede ved brev af 5. december 2005 på vegne af jer henvendelse til det daværende Statsamtet Nordjylland med anmodning om en vurdering af, hvorvidt den daværende Z Kommune, der nu indgår i F Kommune, havde handlet i overensstemmelse med reglerne i folkeskoleloven om befordring af elever.

I sin henvendelse anmodede hospitalet om en nærmere vurdering af, hvorvidt det var lovligt at afslå at yde skoletransport efter folkeskoleloven, under henvisning til at skolen ikke er distriktsskole, i tilfælde hvor der er tungtvejende grunde til at vælge en anden skole med mere hensigtsmæssige rammer, der er beliggende udenfor skoledistriktet, men indenfor kommunegrænsen.

Baggrunden for forespørgslen var, at Z Kommune den 12. august 2005 havde meddelt afslag på bevilling af kørsel med henblik på jeres datters, X´ skolegang, under henvisning til at der var valgt en anden skole end distriktsskolen.

Det fremgår nærmere af sagen, at X, der er født august 1998, har svær børneleddegigt. Ifølge de lægelige oplysninger i sagen har hun på trods af intensiv behandling vekslende gigtaktivitet i næsten samtlige led og kan alene periodevis gå ganske korte strækninger, og hun anvender herudover kørestol. Endvidere bliver hun langt hurtigere træt end andre børn.

Forud for X´ skolestart i august 2005 rettede I henvendelse til PPR, Pædagogisk Psykologisk Rådgivning i Z Kommune med henblik på at foretage det mest hensigtsmæssige skolevalg. Via PPR´s mellemkomst faldt valget på U Skole, som var en skole i ét plan og med en lille klassekvotient. U Skole var beliggende indenfor kommunegrænsen, men var ikke distriktsskole for X.

Ved brev af 27. januar 2005 rettede overlæge M, Y Universitetshospital henvendelse til Z Kommune og påpegede, at det grundet X´ lidelse, jf. ovenfor, var nødvendigt at yde hende befordring til og fra skole.

Ved brev af 12. august 2005 meddelte Z Kommune afslag på anmodningen om skolekørsel til og fra U Skole, under henvisning til at denne skole ikke var distriktsskole for X. Kommunen tilføjede, at kørsel til og fra skolen var kommunen uvedkommende, i tilfælde hvor elever vælger en anden skole end distriktsskolen.

I sin henvendelse til Statsamtet Nordjylland af 5. december 2005, jf. ovenfor, anmodede hospitalet om en vurdering af, hvorvidt det var lovligt at afslå at yde skoletransport efter folkeskoleloven, under henvisning til at skolen ikke er distriktsskole, i tilfælde hvor der er tungtvejende grunde til at vælge en anden skole med mere hensigtsmæssige rammer, der er beliggende udenfor skoledistriktet, men indenfor kommunegrænsen.

Ved brev af 6. januar 2006 til Statsamtet Nordjylland henviste Z Kommune til, at det af § 1, stk. 5, i Undervisningsministeriets bekendtgørelse om befordring af elever i folkeskolen (bekendtgørelse nr. 25 af 20. januar 1995) fremgik, at kommunalbestyrelsen ikke var forpligtet til at sørge for befordring i tilfælde, hvor elever vælger anden skole end distriktsskolen.

Z Kommune tilføjede, at det ifølge e-mail af 16. december 2005 fra skoleleder O, Z Skole, ville være muligt for X at modtage undervisning i 11 år på Z Skole uden umiddelbart at have behov for at skulle bruge første sal.

Z Kommune oplyste endvidere, at det var kommunens holdning, at alle kommunens skoler ydede handicappede omsorg og bevågenhed, og at det således ikke var antallet af elever på skolen, der var det afgørende, men derimod skolens og medarbejdernes engagement i at løse opgaven omkring handicappede.

Den 1. februar 2006 påpegede NN telefonisk til statsamtet, at skoleinspektør O i sin e-mail af 16. december 2005 ikke havde forholdt sig til det forhold, at lokaler til edb, formning, husgerning og sløjd befandt sig i kælderen på Z Skole.

Statsamtet anmodede herefter om Z Kommunes bemærkninger til de telefonisk modtagne oplysninger fra jer om placering af de nævnte faglokaler.

Ved brev af 24. april 2006 til statsamtet bekræftede kommunen, at de pågældende faglokaler på Z Skole var placeret i kælderniveau. Kommunen bemærkede samtidig, at undervisning i hjemkundskab og sløjd først finder sted på 4-7. klassetrin, samt at edb ikke var et obligatorisk emne, men forudsættes integreret i den daglige undervisning. Skolen havde således i det pågældende skoleår indkøbt 60 bærbare computere bl.a. med henblik på, at denne undervisning kunne finde sted i elevernes respektive hjemlokaler.

Z Kommune oplyste samtidig, at Z Skole tidligere havde haft indskrevet en elev med fibrose, der var blevet båret

op og ned af trappen sammen med en iltflaske, ligesom skolen havde haft en elev med rygmarvsbrok. Håndteringen af elever med forskellige fysiske handicaps var således ikke ukendt for skolen og dens personale. Endelig bemærkede kommunen, at I havde anført klassekvotienten som et afgørende argument for valg af en anden skole end distriktsskolen. I forbindelse hermed påpegede kommunen, at elevantallet i børnehaveklasse P på Z Skole for det pågældende skoleår var 16 elever, mens der på U Skole var 14 elever indskrevet i børnehaveklassen.

Ved brev af 31. maj 2006 anmodede statsamtet Z Kommune om at tage stilling til, hvorvidt kommunen anså X for omfattet af folkeskolelovens § 26, stk. 2, eller ej. Statsamtet henledte i den forbindelse opmærksomheden på § 7 stk. 6, i bekendtgørelse om befordring af elever i folkeskolen (bekendtgørelse nr. 25 af 10. januar 1995), hvorefter der kan indhentes en udtalelse fra skolelægen, evt. en lægeerklæring til brug for vurdering af kommunalbestyrelsens befordringsforpligtelse.

Ved brev af 1. juni 2006 meddelte Z Kommune, at den ikke fandt, at X var omfattet af folkeskolelovens § 26 stk., 2. Kommunen meddelte endvidere, at kommunen ikke havde indhentet en udtalelse fra skolelægen eller en lægeerklæring og angav som begrundelse herfor, at en eventuel ret til befordring til og fra skole ved valg af anden skole end distriktsskolen bortfaldt.

Ved brev af 10. juli 2006 til jer redegjorde Statsamtet Nordjylland nærmere for sin retsopfattelse, herunder at det på det foreliggende grundlag var statsamtets opfattelse, at X var omfattet af folkeskolelovens § 26, stk. 2, hvorefter kommunalbestyrelsen skal sørge for befordring til og fra skole af syge og invaliderede elever. Kopi af brevet blev samtidig fremsendt til Z Kommune.

Under henvisning til, at Z Kommune tidligere havde meddelt Statsamtet Nordjylland, at den ikke fandt, at X var omfattet af bestemmelsen i § 26, stk. 2, men i øvrigt uden nærmere begrundelse, anmodede statsamtet ved sit brev af 10. juli 2008, kommunen om nærmere at redegøre for, hvorledes X ville være i stand til at følge den almindelige undervisning i folkeskolen, uden at hun blev befordret til og fra skole og henviste samtidig herved til § 7 stk. 1, i bekendtgørelse nr. 25 af 10. januar 1995 om befordring af elever i folkeskolen. Statsamtet anmodede samtidig om at lade de lægeerklæringer, der forelå i sagen, indgå i vurderingen.

Ved e-mail 3. oktober 2006 meddelte Undervisningsministeriet på baggrund af en forespørgsel fra Z Kommune, at valg af en anden skole end distriktsskolen i medfør af reg-

lerne om det frie skolevalg indebærer, at hverken bopælskommunen eller skolekommunen er forpligtet til at yde befordring. Ministeriet tilføjede, at § 7, stk. 2, i bekendtgørelse om befordring af elever i folkeskolen (bekendtgørelse nr. 25 af 10. januar 1995), fejlagtigt kunne læses således, at kommunalbestyrelsens særlige befordringsgodtgørelse gjaldt uindskrænket for syge og invaliderede elever.

Ved brev af 10. november 2006 til statsamtet fastholdt Z Kommune under henvisning til de modtagne oplysninger fra Undervisningsministeriet om bl.a. § 7, stk. 2, i ovennævnte bekendtgørelse, at kommunen ikke var forpligtet til at tilbyde befordring mellem hjemmet og den valgte skole. Z Kommune tilføjede, at den, såfremt distriktsskolen blev valgt, ville tilbyde den fornødne skoletransport. Kommunen medsendte samtidig den ovennævnte e-mail af 3. oktober 2006 til statsamtet.

Ved brev af 22. november 2006 til Undervisningsministeriet tilkendegav Statsamtet Nordjylland, at det fortsat var statsamtet opfattelse, at Z Kommune var forpligtet til at betale for befordringen. Statsamtet bemærkede samtidig, at § 7, stk. 2, i bekendtgørelse om befordring af elever i folkeskolen (bekendtgørelse nr. 25 af 10. januar 1995), som Z Kommune havde henvist til, omhandlede skolegang i en anden kommune og dermed syntes at være uden betydning for den foreliggende sag. Statsamtet fremsendte samtidig kopi af e-mailen af 3. oktober 2006 til Undervisningsministeriet og anmodede om en tilbagemelding fra ministeriet med henblik på en endelig afslutning af sagen.

Statsforvaltningen Nordjylland har ved en række efterfølgende henvendelser til Undervisningsministeriet bragt sagen i erindring.

Senest har statsforvaltningen den 13. oktober 2008 telefonisk tilkendegivet over for Undervisningsministeriet, at det følger af folkeskolens 26, stk., 2, at en kommune skal betale for transport af en syg/invalideret elev, og at de bekendtgørelser, der har været fremdraget i sagen, ikke kan anfægte denne lovbestemmelse. Dette erklærede ministeriet sig enig i.

Den 7. november 2008 oplyste I telefonisk til statsforvaltningen, at X siden påbegyndelsen af børnehaveklasse i 2005 har gået på U Skole. Der er ca. 24 kilometer i alt tur/retur mellem skolen og jeres bopæl, og transporten er hidtil foregået ved, at I skiftevis har kørt jeres datter, alt efter hvordan det passer ind i forhold til jeres arbejde. I

har ikke siden sagens påbegyndelse modtaget økonomisk støtte til transporten.

Retsgrundlag

I folkeskolelovens § 26, jf. lovbekendtgørelse nr. 393 af 26. maj 2005 med senere ændringer, er der bl.a. fastsat følgende:

"§ 26. Kommunalbestyrelsen skal sørge for befordring mellem skolen og hjemmet eller dets nærhed af

1) børn, der har længere skolevej end 2 1/2 km i børnehaveklasse og på 1.-3. klassetrin, 6 km på 4.-6. klassetrin, 7 km på 7.-9. klassetrin og 9 km i 10. klasse, og

2) børn, der har kortere skolevej, hvis hensynet til børnenes sikkerhed i trafikken gør det særlig påkrævet.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal endvidere sørge for befordring til og fra skole af syge og invaliderede elever.

.....

stk. 6 Bestemmelserne i stk. 1 omfatter ikke elever, som undervises i en anden skole end distriktsskolen, bortset fra elever, der er henvist til undervisning i henhold til § 5, stk. 7 og 8, og § 22. Bestemmelserne i stk. 1 omfatter også elever, der fortsætter skolegangen i en skole, hvortil eleven har været henvist i henhold til § 5, stk. 8. Elever, der ved optagelsen i en skole i en anden kommune end bopælskommunen, jf. § 36, stk. 3, er henvist til undervisning i henhold til § 5, stk. 8, er ikke omfattet af stk. 1."

I folkeskolelovens § 36 stk. 2 og 3, jf. nr. 393 af 26. maj 2005, er der anført følgende vedrørende skolevalg:

"§ 36.

.....

stk. 2. Til hver skole hører et skoledistrikt, der kan være større eller mindre for de enkelte klassetrin. Et barn optages i skolen i det distrikt, hvor det bor eller opholder sig, jf. dog stk. 3, § 3, stk. 2, § 5, stk. 8, og § 22.

Stk. 3. Forældre har krav på, at deres barn optages i en folkeskole efter eget valg i bopælskommunen eller i en anden kommune, under forudsætning af, at det kan ske inden for de rammer, kommunalbestyrelsen i skolekommunen har fastsat i henhold til § 40, stk. 2. Det samme gælder, hvis forældrene ønsker, at barnet skifter skole under skoleforløbet, herunder til distriktsskolen. Hvis det ikke er muligt at imødekomme alle ønsker om optagelse i en anden skole end distriktsskolen, sker optagelse efter retningslinjer fastsat af kommunalbestyrelsen i skolekommunen for, hvilke børn der skal optages først.

....."

I bekendtgørelse nr. 25 af 10. januar 1995 om befordring af elever i folkeskolen § 1, fremgår der bl.a. følgende:

"§ 1. Kommunalbestyrelsen skal sørge for befordring mellem distriktsskolen og hjemmet eller dets nærhed af

...1) elever, der har længere skolevej end 21/2 km i børnehaveklasser og på 1.-3. klassetrin, 6 km på 4.-6. klassetrin, 7 km på 7.-9. klassetrin og 9 km i 10. klasse og

....

Stk. 5. Kommunalbestyrelsens forpligtelse til at sørge for befordring omfatter ikke

- 1) befordring af elever, der er optaget eller forblevet i en anden skole end distriktsskolen, jf. folkeskolelovens § 36, stk. 2, 2. og 3. pkt., og stk. 3, 3. pkt.,
- 2) befordring af elever, der er optaget eller forblevet i en skole i en anden kommune end bopælskommunen, jf. bekendtgørelse om skolegang i en anden kommune end bopælskommunen,
- 3) befordring af elever mellem privat dagpleje og hjem,
- 4) befordring af elever mellem undervisning mv. i henhold til folkeskolelovens § 3, stk. 3, 5 og 6, og hjem,
- 5) befordring af børn mellem skolefritidsordning i henhold til folkeskolelovens § 3, stk. 4, og hjem, med mindre det kan ske uden etablering af særskilt befordring og dermed uden merudgifter for kommunen."

I samme bekendtgørelses § 7, fremgår der bl.a. følgende:

"§ 7. Kommunalbestyrelsen skal i overensstemmelse med § 1, stk. 2-4, jf. dog § 9, sørge for befordring af elever, der på grund af sygdom eller handicap (invaliditet) kun er i stand til at følge den almindelige undervisning i folkeskolen, hvis eleven befordres til og fra skole. Det påhviler kommunalbestyrelsen efter forhandling med forældrene at sørge for den nødvendige befordring på den efter forholdene mest hensigtsmæssige måde.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens befordringsforpligtelse efter stk. 1, omfatter tillige elever, der er optaget eller forblevet i en folkeskole i en anden kommune end bopælskommunen, jf. bekendtgørelse om skolegang i en anden kommune end bopælskommunen. Befordringsforpligtelsen påhviler i disse tilfælde bopælskommunen.

.....

Stk. 6. Er der tvivl om, hvorvidt en elev på grund af sygdom eller lignende selv kan befordre sig til og fra skole, kan skolen forlange en udtalelse herom fra skolelægen, eventuelt en lægeerklæring. Udgiften til en lægeerklæring afholdes af bopælskommunen."

Vurdering og udtalelse:

Det fremgår af folkeskolelovens § 26, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal sørge for befordring til og fra skole af syge og invaliderede elever.

Ved lovens § 26 stk. 6, er kommunalbestyrelsens befordringsforpligtelse efter § 26, stk. 1, indskrænket, således at forpligtelsen med nogle enkelte undtagelser ikke omfatter elever, som vælger en anden skole end distriktsskolen efter reglerne i folkeskolelovens § 36 om frit skolevalg.

Den præciserende bestemmelse i folkeskolelovens § 26 stk. 6, henviser ikke til lovens § 26 stk. 2, om kommunalbestyrelsens forpligtelse til at sørge for befordring til og fra skole af syge og invaliderede elever.

Der følger herefter af almindelige lovfortolkningsprincipper, at kommunalbestyrelsen umiddelbart i henhold til

folkeskolelovens § 26, stk. 2, vil være forpligtet til at sørge for befordring af syge og invaliderede elever til og fra skole, uanset at en anden skole end distriktsskolen vælges.

Det bemærkes i den forbindelse særligt, at § 1, stk. 5, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 25 af 10. januar 1995 om befordring af elever i folkeskolen, hvorefter befordring af elever, der er optaget eller forblevet i en anden skole end distriktsskolen, jf. folkeskolelovens § 36, stk. 2, 2. pkt., og stk. 3, 3. pkt., ikke bevirker nogen indskrænkning i den forpligtelse, der følger af lovens § 26, stk. 2.

§ 1, stk. 5, i nævnte bekendtgørelse, som Z kommune i sit brev af 6. januar 2006 har angivet som hjemmelsgrundlag for at afslå at yde befodringsstøtte i forbindelse med valg af skole uden for distriktet kan således ikke udgøre den fornødne hjemmel for at meddele afslag. De af Z Kommune i øvrigt påberåbte bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om skolegang i en anden kommune end bopælskommunen, har heller ikke betydning for sagens afgørelse.

For så vidt angår vurderingen af, hvorvidt X kan henføres til bestemmelsen i folkeskolelovens § 26, stk. 2, bemærkes følgende:

Det følger af nævnte lovbestemmelse, at det påhviler kommunalbestyrelsen at sørge for befordring til og fra skole af syge og invaliderede elever.

Hvorvidt en elev er syg eller handicappet vil i overvejende grad bero på lægelige oplysninger, jf. herved også § 7, stk. 6, i bekendtgørelse om befordring af elever i folkeskolen, hvorefter skolen i tilfælde, hvor der er tvivl om, hvorvidt en elev på grund af sygdom eller lignende selv kan befordre sig til og fra skole, kan foranledige indhentet en erklæring fra skolelægen eller anden lægeerklæring.

Af sagen oplysninger fremgår det, at X har svær børneleddegigt. Ifølge lægelige oplysninger i sagen har hun på trods af intensiv behandling vekslende gigtaktivitet i næ-

sten samtlige led og kan alene periodevis gå ganske korte strækninger, og hun anvender herudover i øvrigt kørestol.

I nærværende sag fremgår det således entydigt af de lægelige oplysninger, at X er syg, og hun er dermed omfattet af forskoleskolelovens § 26, stk. 2.

Den daværende Z Kommune har herefter været forpligtet til at sørge for transport mellem X' hjem og U Skole.

Z Kommune dannede sammen med P og H Kommuner pr. 1. januar 2007 F Kommune, og det følger af inddelingslovens § 36, jf. lov nr. 540 af 24. oktober 2006, at den tidligere Z Kommunes forpligtelser i relation til X herefter påhviler F Kommune.